

[illegible][illegible]

1070

2020

44-1-1080

1940年10月10日 星期一

UNIDENTIFIED

(Faint vertical text, likely bleed-through from the reverse side)

Figure 1

8655

Helyi egyedi védelem

Megnevezése: Módos parasztház /falumúzeum/

A védelem jellege: helyi egyedi védelem /építmény/

A védett érték adatai:

Helység: Nagyrábé

Utca: Rétszentmiklósi út 2.

Helyrajzi szám: 947

Tulajdonos: Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata

A védett érték bemutatása:

A falumúzeum /Tájház/ létesítését az 1960-as évek végén tűzték ki célul a községért tenni akaró emberek. A múzeum terve Szűcs Sándor Néprajzi gyűjtemények című könyvéből az 1830-as évekből származó módos parasztház terve szerint a szerző irányításával a falu lakosságának segítségével épült fel.

Az épület a XIX. század építési hagyományai alapján készült. A parasztház tornác, szoba, pitvar és kamra helyiségekből áll.

Az épület fala vertfal, a gerendázat, a tetőfa, a nyílászárók a falu nyugati részén lévő kistrabéi kocsányos tölgyerdő fájából készültek. A tetőfedésre használt nád a falu határában lévő mocsárból származott a XIX. századból.

A szoba fűtését búbos kemence biztosította, amelyet kenyérsütésre és főzésre is használtak. A pitvarban szabadkémény, beépített tűzhely, katlan szolgálta a sütést-főzést.

A szoba népi bútorokkal van berendezve. A legfontosabbak: a vetett ág, tulipános láda, a komód, asztal, faragott szék.

A pitvarban telázi, konyhaasztal, tányértartó téka, evőeszköz tartó, cserépedények, korsók, tejescsuprok, kenyérsütő eszközök találhatók.

A XIX. századi kamrában hombárok, különféle élelmiszerek, kéziszerszámok, zöldség, gyümölcsfélék, zsákok, ponyvakosarak, bödönök, lisztes ládák voltak.

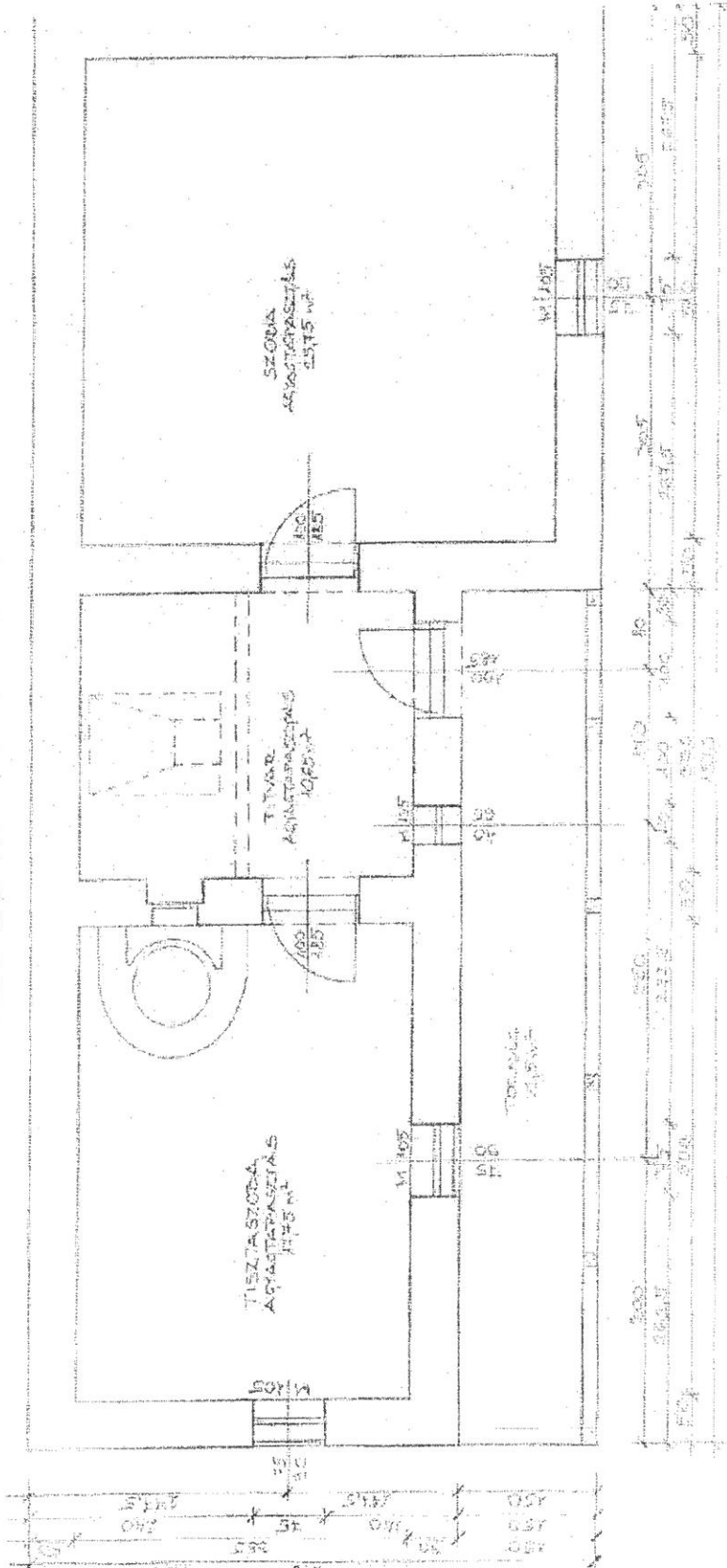
A kamrában ma egyrészt a XIX. században használt kerékgyártás eszközei, fából készült gyermekjátékok, különféle edények vannak elhelyezve.

A védetté nyilvánítás indoka és célja:

A tájház segítségével a Sárrét népi építészetének, a berendezési tárgyakkal, eszközökkel a népi hagyományok megőrzése a cél.

2/4. oldal

MÓDOS PARASZTHÁZ

Helyi egyedi védelem

Megnevezése: Parasztház

A védelem jellege: helyi egyedi védelem /építmény/

A védett érték adatai:

Helység: Nagyrábé

Utca: Rétszentmiklósi út 2.

Helyrajzi szám: 947

Tulajdonos: Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata

A védett érték bemutatása:

A lakóépületet 2001-ben építették fel a falumúzeum mögé az eredeti parasztház tervei alapján az építőanyagai felhasználásával.

Az épület a Sárret népi építkezését tükrözi és a XIX. század építési hagyományai alapján készült. Az eredeti épület a Nádasrét utca 22. szám alatt állt.

A parasztház szoba, pitvar és kamra helyiségekből áll.

Az épület falazata vályogfal sárba rakva. A födém szerkezetet a mestergerenda és a sárgerendákra fektetett folyógerendák alkotják, melyeknek egy része az eredeti épületből került beépítésre. Erre a vázra terítették a 20-30 cm vastag nádréteget, melyet alul felül törekes sárral betapasztottak. A tetőszerkezete szarufás, nyeregtetős, náddal fedett. A padlásfeljáró az oromfalba került elhelyezésre. Az épület népi bútorokkal van berendezve.

A védetté nyilvánítás indoka és célja:

A tájház segítségével a Sárret népi építészetének, a berendezési tárgyakkal, eszközökkel a népi hagyományok megőrzése a cél.

Helyi egyedi védelem

Megnevezése: Harangláb

A védelem jellege: helyi egyedi védelem /építmény/

A védett érték adatai:

Helység: Nagyrábé

Utca: Arany János utca 9-11.

Helyrajzi szám: 889

Tulajdonos: Nagyrábé Nagyközség Önkormányzata

A védett érték bemutatása:

A harangláb a Nagyrábé, Arany János utca 9-11. szám alatti ingatlanon található, melyen régen iskola, ma az Idősek Napközi Otthona üzemel. A harangláb 1937-ben épült és az iskolai órakezdések jelzésére szolgált. Az iskola megszűnése után a harang időjelzésként (reggel nyolc órakor, délben és este nyolc órakor harangoztak), vészharangként és lélekharangként működött.

A harangláb fa szerkezetű. 4 darab 4 méteres akácoszlop a fő tartószerkezete, három oldalt andráskereszttel merevítve, és szintén három oldalt lécből készült 1,3 m magasságú apácarácsos mellvédfallal. A tetőszerkezete sátozott faszervezet lemezfedéssel. A tető síkja alatt elhelyezett vízszintes merevítést adó deszka fűrészelt mintával készült.

Az építmény állapota nagyon rossz. Az oszlopok elkorhadtak, a mellvédfal már csak egy oldalon található meg, igen rossz állapotban. A fémlemezek elkorrodáltak. A harang elkerült a temetőbe.

A védetté nyilvánítás indoka és célja:

Az egyedi építmény megőrzése az utókor számára.